

Številka: 6224-0005/2015/4
Datum: 16. 4. 2018

OBČINA DOLENJSKE TOPLICE
Sokolski trg 4

8350 DOLENJSKE TOPLICE

Zadeva: Pripombe na odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Dolenjske Toplice.

Pošiljamo vam stališča do pripomb, ki so jih podali občani v okviru javne obravnave pri sprejemanju Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Dolenjske Toplice.

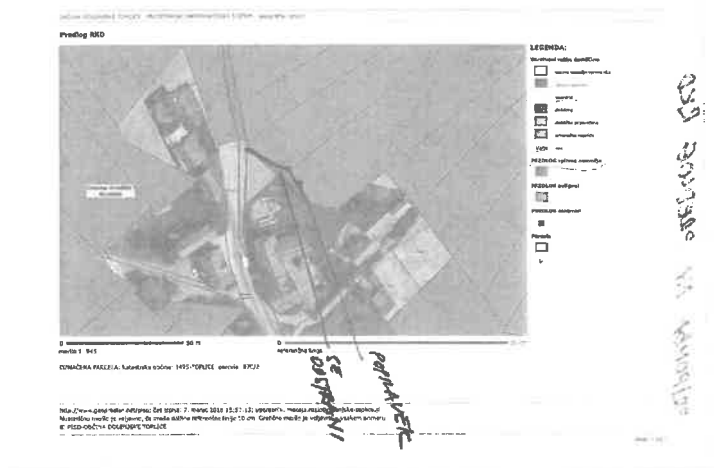
Pripombe se vse nanašajo na posamezne spomenike, zato smo jih razdelili po posameznih zvrsteh. Na koncu je ena pripomba, ki je splošna. Stališča do pripomb in obrazložitve so pripravili posamezni konservatorji, ki so že pripravljali predlog za pripravo odloka.

ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA

Pripomba 1: Dolenje Gradišče – Gradišče (EŠD 8613)

Strajnar Darko in Strajnar Mitja, Dolenje Gradišče 5, 8350 Dolenjske Toplice

Pri pregledu predloga (grafičnega) za vplivno območje Dolenje Gradišče vas naprošam, da mejo območja formirate po parcelni meji 13/1, k.o. Toplice.

Stališče do pripombe:

Pripomba se sprejme.

Obrazložitev:

Pripomba je sprejeta in je že bila v celoti upoštevana. Hkrati ugotavljamo, da je iz tekstualnega dela opisa enote Dolenje Gradišče – Gradišče, EŠD 8613 (oz. kulturnega spomenika) potrebno umakniti stavek: V začetku 20. stoletja so tu del obzidja uporabili za temelj cestne trase.

Pripomba 2: Dolenjske Toplice – Arheološko najdišče Cvinger (EŠD: 110)

Darko Vidic, Jože Primec, Boštjan Vidic, za Viktor Fink (Franci Fink) Majda Lavrič, Marija Ljubi, Mitja Šercelj, Anton Nardin:

Skladno s Statutom občine Dolenjske Toplice in Poslovníkom Občinskega sveta Občine Dolenjske Toplice v nadaljevanju dajemo pripombe na Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Dolenjske Toplice, ki je v javni obravnavi do 21. decembra 2017.

Lastniki parcel na območju Cvingerja se namreč ne strinjamo z obsegom zaščitene območja, v Elaboratu o razglasitvi spomenikov lokalnega pomena na območju občine Dolenjske Toplice, opisanim pod zaporedno številko 2 – Dolenjske Toplice – Arheološko najdišče Cvinger, EŠD 110.

Spodaj podpisani lastniki parcel, ki se nahajajo na vznožju Cvingerja, v smeri iz vasi Sela proti vasi Meniška vas ne nasprotujemo sami razglasitvi območja za spomenik lokalnega pomena, predlagamo pa, da se sam obseg spomenika zmanjša, ob poti iz vasi Sela proti meniški vasi v obsegu za spodnji pas parcel, kar prilagamo tudi grafično.

Da je samo območje zaščite pretirano, utemeljujemo tudi s tem, da so vse ostale strani Cvingerja že pozidane ob vznožju. Zmanjšanje obsega spomenika in sprememba območja v zazidalno bi namreč, tudi zaradi enostavne izgradnje infrastrukture (cesta je namreč že narejena) in tudi nekaj gradenj na tem delu že izvedenih, namenjenih prvenstveno za reševanje prvih stanovanjskih problemov domačinov in mladih družin, k čemur pa bi morali stremeti.

V upanju na upoštevanje naše pripombe Vas lepo pozdravljamo.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne sprejme.

Obrazložitev:

Že v našem predlogu za *Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Dolenjske Toplice*, ugotavljamo, da predstavlja to najdišče dobro ohranjen primer prazgodovinske krajine, kar pomeni, da so vsi elementi nekdanje naselitve (grobišča, naselbinki ostanki, komunikacije ipd.) še vedno ohranjeni in morda celo prepoznavni v krajini. Že na podlagi rezultatov starejših raziskav je bila podana trditev, da se ravno v tem delu – gre za bližnjo okolico gradišča nahaja t.i. obrtniški oz. metalurški del (gl. J. Dular in S. Tecco Hvala; *Jugovzhodna Slovenija v Starejši železni dobi*, Opera 12, 185, sl. 105, Ljubljana 2007). Hkrati je iz smeri ceste od Sel proti Meniški vasi speljana ena od glavnih komunikacija v samo gradišče. Ta je v rabi kot gozdna pot, a je v svoji osnovi še prazgodovinska. Ker je gradišče z okolico zadnja leta predmet znanstvenega zanimanja Univerze v Ljubljani, ki se raziskav loteva z najsodobnejšo tehnologijo in nekaterimi povsem novimi metodami, se tu že znani podatki o obstoju približno 50 x 200 metrov velikega prostora s pečmi za taljenje železove rude in istočasnega gomilnega grobišča na Branževcu nad vasjo Sela tik ob obravnavanih parcelah, s skupno 26-imi še vidnimi zemljenimi gomilami, še dodatno dopolnjujejo z novimi spoznanji. Po besedah raziskovalcev arheološke ostaline nedvomno lahko pričakujemo tudi na tu obravnavanem območju. S predlagano spremembo se zato nikakor ne moremo strinjati, ali jo celo podpirati.

STAVBE:**Pripomba 3:** Dobindol – Kapšev pod s kaščo (EŠD 30444)

Tomaž Gorenc, Dobindol 11, 8323 Uršna sela

Kapšev pod s kaščo sem pridobil z nakupom stanovanjske hiše. Že prejšnji lastnik ga ni obnavljal, ampak pustil propadati, tako da je v zelo slabem stanju in nevaren, ker se podira. Nimam ga namen obnavljati temveč odstraniti, zato bi prosil, če ne bi bil spomeniško zaščiten. Predlagam, da si ga pridete pogledat.

Stališče do pripombe:

Pripomba se sprejme.

Obrazložitev:

Kapšev pod s kaščo je dediščinsko izjemen objekt a v slabem fizičnem stanju. Najprimernejša pot bi bila, da se na občini in v zvezi kočevarskih društev poskušamo dogovoriti generalno, kje in kako zasnovati zametek muzeja na prostem, ki bi bil namenjen ohranjanju zadnjih prežitkov stare kočevarske arhitekture. Primeren prostor za tako rešitev vidimo v enem od opuščenih kočevarskih naselij. Pogoj je seveda, da bi bilo potrebno to vnesti v OPN ter pred tem najti prostor za deponiranje najprej tega poda, potem pa še ostalih objektov, ki bodo slej kot prej na tem, da jih bodo njihovi lastniki želeli odstraniti. Vsekakor ni smiselno nadaljevati z našim predlogom razglasitve, če se lastnik s tem ne strinja.

Pripomba 4: Dolenjske Toplice - Kopališki dom (EŠD 8478)

Terme Krka, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 1, 8000 Novo mesto, direktor Jože Berus

Nov predlog Odloka o razglasitvi nepremičnim kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Dolenjske Toplice spreminja režim varovanja za Kopališki dom v kulturni spomenik. Strinjamo se, da je potrebno ohranjati izgled in bistveni raspored prostorov v pritličju. Predlagamo pa, da se ukine varovanje notranjega rasporeda prostorov v bivalnih etažah, ker nove zahteve in trendi v turizmu zahtevajo sodobnejše in večinoma tudi večje bivalne enote. Predlagamo, da se dopusti menjavanje fasadnega stavbnega pohištva s sodobnejšim, energetsko učinkovitim stavbnim pohištvom, a obenem oblikovno enako obstoječim. Predvidevamo, da se bo trg rekonstruiral s tem, da bo predhodno pridobljeno soglasje ZVKD.

Stališče do pripombe:

Pripomba se delno sprejme.

Obrazložitev:

Objektu se ne spreminja status, saj ima status kulturnega spomenika že od leta 1992 (Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Uradni list RS št. 38/1992)). Objekti so pomembni tako z vidika ohranjanja materialne substance, kot tudi razvoja in pristopa spomeniške službe na Slovenskem (na hotelih so bili angažirani Špelka Valentinčič Jurkovič, France Kokalj, tudi Jure Bernik), ki so ne samo prenovili, ampak tudi prilagodili in tehnološko nadgradili stari hotel na način, da je bila po drugi vojni osiromašena fasada kopališkega doma preoblikovana v ambientalno bolj primerno klasicistično podobo z vsemi detajli.

Varovane sestavine se ustrezno dopolnijo z naslednjimi alinejami:

- ohranja se obstoječi volumen stavbe;
- varuje se pojavnost v prostoru
- ohranja in varuje se tlorisna razporeditev prostorov v pritličju
- varuje se kompleks bazenov v kletni etaži
- varuje se oblikovanost stavbnega pohištva

Pripomba 5: Dolenjske Toplice - Stara šola (EŠD 8481)

Terme Krka, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 1, 8000 Novo mesto, direktor Jože Berus

Za Staro šolo predvidevamo spremembo namembnosti iz Restavracije Rog, kjer smo do sedaj izvajali gostinsko dejavnost, v objekt s prenočitvenimi kapacitetami. Zaradi nujnosti preureditve obstoječih površin predlagamo, da se ukine varovanje prvotnega notranjega razporeda prostorov, bomo pa pri urejanju novih prostorov poskušali čimbolj ohranjati prvotno stanje objekta.

Stališče do pripombe:

Pripomba se sprejme.

Obrazložitev:

Po ponovnem pregledu objekta se varovane vrednote in režim varovanja dopolnijo z naslednjimi alinejami:

- ohranja se obstoječi volumen stavbe in konstrukcijo objekta s principi gradnje (obokan strop v pritličju - I profil in lok, ter nosilci v nadstropju)
- varuje se pojavnost v prostoru
- varuje se originalno tlorisno razporeditev prostorov v stavbi, ki pa se je lahko spreminja z dodajanjem predelnih sten, ne z rušenjem originalnih
- varuje se portal
- varuje se osnovni volumen stopnišča in njegovo pojavnost z značilno ločno oblikovanostjo - lahko se menja posamezne elemente (nastopne plošče, ograja, držala,...)
- v največji možni meri se ohranja originalno leseno konstrukcijo ostrešja, ki pa se jo lahko prilagodi in pregradi z montažnimi stenami po potrebi

Pripomba 6: Dolenjske Toplice - Zdraviliški dom (EŠD 8479)

Terme Krka, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 1, 8000 Novo mesto, direktor Jože Berus

Strinjamo se, da je potrebno ohranjati izgled in bistveni razpored prostorov v pritličju. Predlagamo pa, da se ukine varovanje notranjega razporeda prostorov v bivalnih etažah, ker nove zahteve in trendi v turizmu zahtevajo sodobnejše in večinoma tudi večje bivalne enote. Predlagamo, da se dopusti menjavanje fasadnega stavbnega pohištva vključno s polkni, in sicer s sodobnejšim, energetsko učinkovitim stavbnim pohištom, a obenem oblikovno enako obstoječim.

Stališče do pripombe:

Pripomba se delno sprejme.

Obrazložitev:

Objektu se ne spreminja status, saj ima status kulturnega spomenika že od leta 1992 (Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Uradni list RS št. 38/1992)). Objekti so pomembni tako z vidika ohranjanja materialne substance, kot tudi razvoja in pristopa spomeniške službe na Slovenskem (na hotelih so bili angažirani Špelka Valentinčič Jurkovič, France Kokalj, tudi Jure Bernik), ki so ne samo prenovili, ampak tudi prilagodili in tehnološko nadgradili stari hotel na način, da je bila po drugi vojni osiromašena fasada kopališkega doma preoblikovana v ambientalno bolj primerno klasicistično podobo z vsemi detajli.

Varovane sestavine se ustrezno dopolnijo z naslednjimi alinejami:

- ohranja se obstoječi volumen stavbe
- varuje se pojavnost v prostoru
- tlorisna razporeditev prostorov v pritličju
- interierje pritličja hotela z vsemi poslikavami, znamenitim kristalnim lestencem in originalnim stavbnim pohištvom dvorane v restavraciji
- vsa stopnišča in oblikovane luči na stopniščih
- varuje se oblikovanost stavbnega pohištva

SPOMINSKI OBJEKTI IN KRAJI**Pripomba 7:** Dolenjske Toplice – Lukčeva kapelica (EŠD 14098)

Frančiška Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Za predlagani spomenik Lukčeva kapelica je dovolj 10m polkrog okoli kapelice. Zato je neprimerno in nedopustno posegati v kratenje pravic na celem posestvu, na celotnih parcelah št. 793 in 832, na najboljših kmetijskih zemljiščih.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne sprejme.

Obrazložitev:

Varstveni režim vplivnega območja v ničemer ne omejuje kmetijske uporabe površin, ki so vanj vključene. Vplivno območje je sicer veliko, vendar nujno za integriteto spomenika, ki stoji na izjemno izpostavljeni točki. Lastniki bodo kljub vplivnemu območju, lahko še naprej neovirano obdelovali polja in travnike. Prav tako splošni varstveni režim, ki je določen za vplivno območje v ničemer ne posega v lastniške pravice.

Pripomba 8: Dolenjske Toplice – Lukčeva kapelica (EŠD 14098)

Sebastjan Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Za predlagani spomenik Lukčeva kapelica je dovolj 10m polkrog okoli kapelice. Zato je neprimerno in nedopustno posegati v kratenje pravic na celem posestvu, na celotnih parcelah št. 793 in 832, na najboljših kmetijskih zemljiščih.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne sprejme.

Obrazložitev:

Varstveni režim vplivnega območja v ničemer ne omejuje kmetijske uporabe površin, ki so vanj vključene. Vplivno območje je sicer veliko, vendar nujno za integriteto spomenika, ki stoji na izjemno izpostavljeni točki. Lastniki bodo kljub vplivnemu območju, lahko še naprej neovirano obdelovali polja in travnike. Prav tako splošni varstveni režim, ki je določen za vplivno območje v ničemer ne posega v lastniške pravice.

Pripomba 9: Dolenjske Toplice – Lukčeva kapelica (EŠD 14098)

Kristjan Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Za predlagani spomenik Lukčeva kapelica je dovolj 10m polkrog okoli kapelice. Zato je neprimerno in nedopustno posegati v kratenje pravic na celem posestvu, na celotnih parcelah št. 793 in 832, na najboljših kmetijskih zemljiščih v regiji in dejansko služi kot osnovno sredstvo družini za preživetje v večih smislih.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne sprejme.

Obrazložitev:

Varstveni režim vplivnega območja v ničemer ne omejuje kmetijske uporabe površin, ki so vanj vključene. Vplivno območje je sicer veliko, vendar nujno za integriteto spomenika, ki stoji na izjemno izpostavljeni točki. Lastniki bodo kljub vplivnemu območju, lahko še naprej neovirano obdelovali polja in travnike. Prav tako splošni varstveni režim, ki je določen za vplivno območje v ničemer ne posega v lastniške pravice.

Pripomba 10: Dolenjske Toplice – Lukčeva kapelica (EŠD 14098)

Simona Fabijan Paripović, Študljanska cesta 13a, 1230 Domžale

Na osnovi izvedbe geometra za kulturni spomenik Lukčeva kapelica predlagam, da se vplivno območje omeji na obseg, ki je res nujno potreben za ohranitev spomeniškega varstva. Ta nikakor ne sme zajemati celotnih parcel št. 793 in 832, k.o. Toplice. Z vrisom lege vplivnih območij ne soglašam.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne sprejme.

Obrazložitev:

Varstveni režim vplivnega območja v ničemer ne omejuje kmetijske uporabe površin, ki so vanj vključene. Vplivno območje je sicer veliko, vendar nujno za integriteto spomenika, ki stoji na izjemno izpostavljeni točki. Lastniki bodo kljub vplivnemu območju, lahko še naprej neovirano obdelovali polja in travnike. Prav tako splošni varstveni režim, ki je določen za vplivno območje v ničemer ne posega v lastniške pravice.

Pripomba 11: Podhosta – Spomenik NOB (EŠD 22352)

Drago Pečaver, Podhosta 2b, 8350 Dolenjske Toplice

Prosim, da se uredi lastništvo kulturnega spomenika, ker nisem lastnik. Tudi zemljišče na katerem stoji spomenik, je urejeno s služnostno pogodbo občine Dolenjske Toplice.

Stališče do pripombe:

Pripomba se sprejme

Obrazložitev:

Sama pripomba se sicer ne nanaša na samo razglašanje. Je pa utemeljena in zato predlagamo občini Dolenjske Toplice, da uredi lastniška razmerja pri omenjenem spomeniku. Ob tem opozarjamo, da lastniška razmerja tudi za večino drugih javnih spomenikov v občini ni rešena.

PARKI

Pripomba 12: Dolenjske Toplice – Zdraviliški park (EŠD 111)

Simon Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Z lege in obsega vplivnega območja (A-7) se mora brisati parcelna številka 481/1 parcelna številka 486/4, k.o. Toplice, ker ni nobene povezave med zdraviliškim parkom in mojima parcelama. Loči ju celo cesta. Zahtevamo, da se ta naša zahteva upošteva in naše parcele izbriše iz lege in obsega vplivnega območja zdraviliškega parka. Država nas nima pravice omejevati na lastnem posestvu, ki ga že več generacij uporabljamo kot osnovno dejavnost za preživetje.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Obravnavani parceli se trenutno nahajata znotraj kulturnega spomenika Dolenjske Toplice – vaško jedro, ki je bilo razglašeno leta 1992 z Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto. V Registru kulturne dediščine in na PISO se na tem območju pojavlja še registrirana dediščina Dolenjske Toplice – Zdravilišče in vplivno območje Zdraviliškega parka. Z novim razglasitvenim aktom bi se neusklajenosti med različnimi pravnimi akti in evidencami dokončno odpravile.

Obravnavanimi parcelama (ki sta sestavni del kulturnega spomenika že 25 let) bi se z uveljavitvijo predloga novih razglasitev kulturnih spomenikov varstveni status znižal iz območja spomenika v vplivno območje spomenika. Območje spomenika in vplivnega območja spomenika, ki je opredeljeno v predlogu za razglasitev, izhaja iz strokovnega vrednotenja in je opredeljeno zgolj v tolikšni meri, kolikor je potrebno za ohranitev vrednot, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik. Vplivno območje spomenika je opredeljeno v takem obsegu, da je zagotovljen oziroma ohranjen ustrezen prostorski kontekst spomenika, njegova pojavnost in značilne vedute. Namen vplivnega območja je predvsem v preprečevanju neustreznih posegov ter v omogočanju presoje načrtovanih ureditev, ki bi lahko okrnile navedeni prostorski kontekst spomenika, pojavnost in značilne vedute. Razglasitev spomenika, vključno z vplivnim območjem ne pomeni omejitev glede uporabe ali splošnega pomena in zato tudi ne predstavlja motnje oziroma omejitev proste dostopnosti in izvajanja obstoječe rabe. Nasprotno, za obstoječo rabo, ki jo že več generacij izvaja na tem zemljišču, je zaželeno, da se izvaja še v naslednjih generacijah.

Pripomba 13: Dolenjske Toplice – Zdraviliški park (EŠD 111)

Frančiška Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Z lege in obsega vplivnega območja (A-7) se mora brisati parcelna številka 486/4, k.o. Toplice, ker ni nobene povezave med zdraviliškim parkom in mojo parcelo. Vmes je cesta in še druga parcela. Zahtevam, da se ta moja zahteva upošteva in mojo parcelo izbriše iz lege in obsega vplivnega območja zdraviliškega parka. Država nas nima pravice omejevati na lastnem posestvu od le česar živim in ga že več generacij uporabljamo kot osnovno dejavnost za preživetje.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Obravnavani parceli se trenutno nahajata znotraj kulturnega spomenika Dolenjske Toplice – vaško jedro, ki je bilo razglašeno leta 1992 z Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto. V Registru kulturne dediščine in na PISO se na tem območju pojavlja še registrirana dediščina Dolenjske Toplice – Zdravilišče in vplivno območje Zdraviliškega parka. Z novim razglasitvenim aktom bi se neusklajenosti med različnimi pravnimi akti in evidencami dokončno odpravile.

Obravnavanima parcelama (ki sta sestavni del kulturnega spomenika že 25 let) bi se z uveljavitvijo predloga novih razglasitev kulturnih spomenikov varstveni status znižal iz območja spomenika v vplivno območje spomenika. Območje spomenika in vplivnega območja spomenika, ki je opredeljeno v predlogu za razglasitev, izhaja iz strokovnega vrednotenja in je opredeljeno zgolj v tolikšni meri, kolikor je potrebno za ohranitev vrednot, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik. Vplivno območje spomenika je opredeljeno v takem obsegu, da je zagotovljen oziroma ohranjen ustrezen prostorski kontekst spomenika, njegova pojavnost in značilne vedute. Namen vplivnega območja je predvsem v preprečevanju neustreznih posegov ter v omogočanju presoje načrtovanih ureditev, ki bi lahko okrnile navedeni prostorski kontekst spomenika, pojavnost in značilne vedute. Razglasitev spomenika, vključno z vplivnim območjem ne pomeni omejitev glede uporabe ali splošnega pomena in zato tudi ne predstavlja motnje oziroma omejitve proste dostopnosti in izvajanja obstoječe rabe. Nasprotno, za obstoječo rabo, ki jo že več generacij izvaja na tem zemljišču, je zaželeno, da se izvaja še v naslednjih generacijah.

Pripomba 14: Dolenjske Toplice – Zdraviliški park (EŠD 111)

Sebastjan Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Kot član družine in bodoči dedič zahtevam, da se z lege in obsega vplivnega območja (A-7) izbriše parcelna številka 481/1 in parcelna številka 486/4, k.o. Toplice, ker ni nobene povezave med zdraviliškim parkom in našima parcelama. Zahtevam, da se ta moja zahteva upošteva in se te dve parceli izbrišeta iz lege in obsega vplivnega območja. Država nas nima pravice omejevat na lastnem posestvu, ki ga že več generacij uporabljamo kot osnovno dejavnost za preživetje.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Obravnavani parceli se trenutno nahajata znotraj kulturnega spomenika Dolenjske Toplice – vaško jedro, ki je bilo razglašeno leta 1992 z Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto. V Registru kulturne dediščine in na PISO se na tem območju pojavlja še registrirana dediščina Dolenjske Toplice – Zdravilišče in vplivno območje Zdraviliškega parka. Z novim razglasitvenim aktom bi se neusklajenosti med različnimi pravnimi akti in evidencami dokončno odpravile.

Obravnavanima parcelama (ki sta sestavni del kulturnega spomenika že 25 let) bi se z uveljavitvijo predloga novih razglasitev kulturnih spomenikov varstveni status znižal iz območja spomenika v vplivno območje spomenika. Območje spomenika in vplivnega območja spomenika, ki je opredeljeno v predlogu za razglasitev, izhaja iz strokovnega vrednotenja in je opredeljeno zgolj v tolikšni meri, kolikor je potrebno za ohranitev vrednot, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik. Vplivno območje spomenika je opredeljeno v takem obsegu, da je zagotovljen oziroma ohranjen ustrezen prostorski kontekst spomenika, njegova pojavnost in značilne vedute. Namen vplivnega območja je predvsem v preprečevanju neustreznih posegov ter v omogočanju presoje načrtovanih ureditev, ki bi lahko okrnile navedeni prostorski kontekst spomenika, pojavnost in značilne vedute. Razglasitev spomenika, vključno z vplivnim območjem ne pomeni omejitev glede uporabe ali splošnega pomena in zato tudi ne predstavlja motnje oziroma omejitve proste dostopnosti in izvajanja obstoječe rabe. Nasprotno, za obstoječo rabo, ki jo že več generacij izvaja na tem zemljišču, je zaželeno, da se izvaja še v naslednjih generacijah.

Pripomba 15: Dolenjske Toplice – Zdraviliški park (EŠD 111)

Kristjan Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

Kot član družine in bodoči dedič zahtevam, da se z lege in obsega vplivnega območja (A-7) izbriše parcelna številka 481/1 in parcelna številka 486/4, k.o. Toplice, ker ni nobene povezave med zdraviliškim parkom in našima parcelama. Zahtevam, da se ta moja zahteva upošteva in se te dve parceli izbrišeta iz

lege in obsega vplivnega območja. Republika Slovenija in njeni organi nimajo nobene ustavne pravice nas omejevati na posestvu, ki ga že več generacij uporabljamo kot osnovno sredstvo/ dejavnost za preživetje.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Obravnavani parceli se trenutno nahajata znotraj kulturnega spomenika Dolenjske Toplice – vaško jedro, ki je bilo razglašeno leta 1992 z Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto. V Registru kulturne dediščine in na PISO se na tem območju pojavlja še registrirana dediščina Dolenjske Toplice – Zdravilišče in vplivno območje Zdraviliškega parka. Z novim razglasitvenim aktom bi se neuskklajenosti med različnimi pravnimi akti in evidencami dokončno odpravile.

Obravnavanima parcelama (ki sta sestavni del kulturnega spomenika že 25 let) bi se z uveljavitvijo predloga novih razglasitev kulturnih spomenikov varstveni status znižal iz območja spomenika v vplivno območje spomenika. Območje spomenika in vplivnega območja spomenika, ki je opredeljeno v predlogu za razglasitev, izhaja iz strokovnega vrednotenja in je opredeljeno zgolj v tolikšni meri, kolikor je potrebno za ohranitev vrednot, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik. Vplivno območje spomenika je opredeljeno v takem obsegu, da je zagotovljen oziroma ohranjen ustrezen prostorski kontekst spomenika, njegova pojavnost in značilne vedute. Namen vplivnega območja je predvsem v preprečevanju neustreznih posegov ter v omogočanju presoje načrtovanih ureditev, ki bi lahko okrnile navedeni prostorski kontekst spomenika, pojavnost in značilne vedute. Razglasitev spomenika, vključno z vplivnim območjem ne pomeni omejitev glede uporabe ali splošnega pomena in zato tudi ne predstavlja motnje oziroma omejitve proste dostopnosti in izvajanja obstoječe rabe. Nasprotno, za obstoječo rabo, ki jo že več generacij izvaja na tem zemljišču, je zaželeno, da se izvaja še v naslednjih generacijah.

DRUGI OBJEKTI IN NAPRAVE

Pripomba 16: Soteska ob Krki - Elektrarna (EŠD 10871)

Lado Pavlin, Soteska 42, 8351 Straža

Zahtevam, da se kulturni spomenik elektrarna Pavlin briše iz evidence.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Gre za najstarejšo elektrarno na Dolenjskem, ki je bila postavljena leta 1927. Večina originalnih naprav je ohranjenih. Zato menimo, da je varovanje smiselno. Lastnika varovanje samih naprav ne omejuje, saj se varujejo samo varovane sestavine spomenika: turbina in vse naprave, ki so v tem prostoru ter jez čez reko Krko.

Pripomba 17: Soteska ob Krki – Strojnica z lokomobilo (EŠD 11113)

Damjan Zupančič, Loška vas 16, 8350 Dolenjske Toplice

Strojnica se nahaja znotraj proizvodnega obrata delujoče žage. Objekt in dimnik sta v razpadajočem stanju. Nevarna sta za okolico. Potrebno ju je čimprej odstraniti. Na območju, v neposredni okolici predlaganega objekta vsakodnevno poteka proizvodni proces, ki ga je nemogoče izvajati na drugi lokaciji oz. stran od objekta. Kot lastnik objekta sem dolžan poskrbeti za varnost in bom primoran objekt odstraniti. Kljub zavedanju o vrednosti stroja predlagam, da se ga ne razglaši, saj ni možna prezentacija

stroja sredi proizvodnega procesa delujoče žage. Kot že navedeno nimam interesa vlaganja v stroj, razen tega, da se čimprej odstrani.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Lokomobila s strojnico je edini tovrstni objekt na Dolenjskem in eden dveh ohranjenih v Sloveniji. Vrednost tega objekta tehniške dediščine je v tem, da je ohranjena naprava skupaj z objektom, kar je na Slovenskem prej izjema. Zavedamo se dejstva, da stoji sredi žagarskega obrata, vendar menimo, da bi ob skupnem naporu tako lastnika kot lokalne skupnosti in Zavoda našli ustrezen rešitev za ohranitev Lokomobile v celoti in omogočili lastniku nemoteno izvajanje dejavnosti.

RAZNO:

Pripomba 18:

Sebastjan Fabijan, Zdraviliški trg 26, 8350 Dolenjske Toplice

V Toplišem jedru je potrebno dodati še naslednje spomenike:

1. Bradačevo hišo, parc. št. 444/5
2. Gregorčevo hišo, parc. št. 485/2
3. Kapševo hišo (trgovina Josip Kraš), parc. št. 481/5 in spominsko obeležje na dvorišču parc. št. 481/4.
4. Jakševo hišo (Rivčevo), parc. št. 444/12
5. Strniševo hišo, parc. št. 973/1.

Stališče do pripombe:

Pripomba se ne upošteva

Obrazložitev:

Po pregledu dokumentacije ugotavljamo, da nobeden od predlaganih objektov ne dosega kriterijev za razglasitev za kulturni spomenik.

Pripravila:
Judita Podgornik Zaletelj, prof. zgod. in soc.
konservatorska svetovalka

Vodja območne enote
Mitja Simič, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Poslati:
Naslovniku priporočeno s povratnico.